

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Β' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ: ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: 3

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στην Ελευσίνα είχε την έδρα της η μεγαλύτερη μεταλλευτική μονάδα της χώρας το 19^ο αι.
2. Το ιδιωτικό ενδιαφέρον για την επένδυση στα δημόσια έργα ήταν ιδιαίτερα αυξημένο στις αρχές του 19^{ου} αιώνα.
3. Το σιδηροδρομικό δίκτυο, που κατασκευάστηκε την περίοδο του Τρικούπη, κατόρθωσε να αποτελέσει τμήμα του διεθνούς δικτύου.
4. Η ανάπτυξη του οδικού δικτύου αποτέλεσε προτεραιότητα του ελληνικού κράτους στα τέλη του 19^{ου} αι.
5. Βασικό χαρακτηριστικό των επενδύσεων των κεφαλαιούχων ομογενών κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα ήταν ο ευκαιριακός χαρακτήρας και η ρευστότητά τους.

(μονάδες 5)

A2. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν:

A	B
1. Γεώργιος Σταύρου	α. Διαχείριση κρατικών εσόδων
2. Προσάρτηση Επτανήσων	β. 1864
3. Προσάρτηση Θεσσαλίας	γ. Σερπιέρι - ρου
4. Απομόνωση της χώρας από τις ευρωπαϊκές χρηματαγορές	δ. Εθνική τράπεζα
	ε. σιδηροδρομικό δίκτυο

5. ΔΟΕ	στ.1861 ζ. 1881
--------	--------------------

(μονάδες 5)

Μονάδες 10

A3. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: ΔΟΕ, Τανζιμάτ.

Μονάδες 8+7=15

A4.α. Τι γνωρίζετε για την ίδρυση της εθνικής τράπεζας; ποιες οι δραστηριότητές της κατά τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας της και ποια τα ευεργετικά της αποτελέσματα; (μονάδες 8)

A4.β. Ποια ήταν η κατάσταση των υποδομών του ελληνικού κράτους έως τη δεκαετία του 1870 και παράγοντες εμπόδιζαν την εξέλιξη του οδικού δικτύου της Ελλάδας κατά τον 19^ο αι.; (μονάδες 7)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. Αντλώντας πληροφορίες από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε:

α. στη χρησιμοποίηση/διάθεση των ποσών των δανείων που συνάφθηκαν κατά την περίοδο 1880-1892

(μονάδες 13)

β. στους λόγους που αιτιολογούν την επιλογή επιβολής της πτώχευσης το 1893.

(μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Μεταξύ 1879 και 1890 το ελληνικό κράτος συνήψε οκτώ εξωτερικά δάνεια [...]και ακόμη πέντε εσωτερικά δάνεια [...]. Από το συνολικό ποσό των δανείων, ο Ανδρέας Ανδρεάδης υπολόγισε σε 100 εκατομμύρια τις στρατιωτικές δαπάνες και 120 περίπου εκατομμύρια τα ποσά που διατέθηκαν για τα δημόσια έργα – σιδηροδρόμους και δρόμους. Τα υπόλοιπα, δηλαδή περίπου τα μισά από το καθαρό ποσό των δανείων, διατέθηκαν για την κάλυψη εκτάκτων δαπανών, για την κάλυψη ελλειμμάτων του προϋπολογισμού και για την ίδια την εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους. Οι όροι των δανείων επιβάρυναν ακόμη περισσότερο το δημόσιο χρέος. [...] Εν όψει των δανείων ο Τρικούπης συνήθιζε να παίρνει προκαταβολές από τις τράπεζες με υψηλότερα επιτόκια. [...] Η υποτίμηση της δραχμής, ήδη από το 1885, αλλά σε μεγαλύτερη έκταση από το 1890 και έπειτα, κατέστησε τις ετήσιες τοκοχρεωλυτικές δόσεις δυσβάστακτες για τον κρατικό

προϋπολογισμό. Τα προβλήματα των δημοσιονομικών ισορροπιών της χώρας επιβαρύνονταν ιδιαίτερα από τους καταναγκασμούς της εξωτερικής πολιτικής[...]. Ο Τρικούπης επανερχόμενος στην εξουσία τον Ιούνιο του 1892 είχε προσπαθήσει, χωρίς επιτυχία, να εξασφαλίσει νέο δάνειο, για να άρει και πάλι την αναγκαστική κυκλοφορία και να αποκαταστήσει τη δραχμή, ενώ ξεσπούσε και η σταφιδική κρίση, που περιόριζε περαιτέρω τις συναλλαγματικές εισροές.

Αγραντώνη, Χρ., «Η συγκρότηση του ελληνικού καπιταλισμού (1870-1909)», στο Ιστορία του Νέου Ελληνισμού (1770-2000), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, τ. 5, 68-69.

B2. Χρησιμοποιώντας τα σχετικά χωρία του πιο κάτω κειμένου και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να περιγράψετε τη δραστηριότητα του εξωελλαδικού ελληνικού κεφαλαίου στο ελληνικό κράτος από το 1870 έως το τέλος του 19ου αιώνα.

Μονάδες 25

Κείμενο

Φαίνεται πραγματικά ότι για τους όμογενείς ή «έπιχειρησις Έλλάς» δέ σήμαινε απλώς την έγκατάστασή τους στον έλλαδικό χώρο και την έπιχειρηματική τους ανάπτυξη εκεί, αλλά, ακόμα περισσότερο, σήμαινε την έπιδίωξη έξαιρετικών εισοδημάτων και ύπερ-κερδών, ανώτερων από τα θεωρούμενα διεθνώς ως συνήθη. "Έτσι, οί άνθρωποι αύτοί κινήθηκαν μόνιμα σέ ένα κλίμα προσωπικών πιέσεων, προσπαθώντας να άποσπάσουν από την έλληνική κυβέρνηση όχι απλώς δικαιώματα, αλλά άποκλειστικότητα και προνόμια." Έτσι, τὰ ύπερκέρδη, ή κερδοσκοπία, οί πρόσοδοι, τὰ προνόμια παρουσιάσθηκαν με την άνοχή του κράτους σέ όλους τους τομείς, όπου οί όμογενείς άναμίχθηκαν: στα τσιφλίκια τής Θεσσαλίας-Άρτας, στις παραγγελίες τών δημοσίων έργων, στα έθνικά δάνεια, στην έπεξεργασία του προστατευτικού δασμολογίου, στη διατύπωση τής φορολογικής πολιτικής κλπ.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΔ' (Αθήνα, 1977), σ. 58.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!